

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 maja 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił H. G. prawa do świadczenia przedemerytalnego powołując się na przepis art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że ubezpieczona nie przedłożyła nowych dokumentów oraz nie ujawniono okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia. Wskazał, że z tego względu decyzja z dnia 7 sierpnia 2014 r. pozostaje w mocy. Podał też, że okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki podlegają zaliczeniu w oparciu o zaświadczenia z KRUS stwierdzające te ubezpieczenia. Przedłożone akty notarialne nie stanowią podstawy doliczenia okresu od 8 września 1999 r. do 26 marca 2012 r. /decyzja - akta ZUS dotyczących wnioskodawczyni plik III/.

W dniu 26 czerwca 2015 r. wnioskodawczyni złożyła odwołanie od powyższej decyzji wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego. Do odwołania załączyła akt notarialny stanowiący o darowiznie na rzecz wnioskodawczyni gospodarstwa rolnego od dnia 8 września 1999 r. do chwili przekazania tego gospodarstwa synowi w dniu 26 marca 2012 r., wnosząc o zaliczenie do ogólnego stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, a także akty urodzenia swoich dzieci wnosząc o zaliczenie do ogólnego stażu pracy okresu przebywania na urlopie wychowawczym /odwołanie k. 2-3/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołania. Dodatkowo wskazał, że już decyzją z dnia 7 sierpnia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił H. G. prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych wskazując, że na wymagany 35-letni okres pracy udokumentowała ona jedynie 30 lat i 15 dni, w tym 24 lata, 4 miesiące i 3 dni okresów składkowych (nie uznano do stażu podnoszonego w odwołaniu okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych, bowiem przysługiwał po rozwiązaniu stosunku pracy) oraz 5 lat, 8 miesięcy i 12 dni okresów nieskładkowych (w tym okresy urlopu wychowawczego od 23 listopada 1981r. do 21 listopada 1984 r., od 4 maja 1987 r. do 28 lutego 1989 r.). Wskazał, że świadczenie emerytalne nie przysługuje wnioskodawczyni również w oparciu o przepisy art. 2 ust. 1 pkt 2 cytowanej ustawy bowiem na dzień rozwiązania stosunku pracy tj. 10 czerwca 2013 r. wnioskodawczyni, ur. w dniu (...) nie osiągnęła 55 roku życia. Podniósł, że do stażu pracy nie zaliczono wnioskodawczyni okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 9 czerwca 1975 r. do 21 maja 1979 r. bowiem wnioskodawczyni nie złożyła zaświadczenia potwierdzającego fakt istnienia gospodarstwa rolnego, jak również zaświadczenia z KRUS o opłacaniu przez rodziców składek na ubezpieczenie społeczne rolników od 1 lipca 1977 roku. Nadmienił, że do stażu pracy nie zaliczono wnioskodawczyni okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 8 września 1999 r. do 26 marca 2012 r. bowiem wnioskodawczyni nie przedłożyła zaświadczenia o opłacaniu składek na fundusz ubezpieczenia społecznego rolników. Jednocześnie wskazał, że uwzględnienie wnioskodawczyni do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 9 czerwca 1975 r. do 30 czerwca 1977 r. nie będzie miało wpływu na udowodnienie przez wnioskodawczynię stażu pracy wynoszącego 35 lat /odpowiedź na odwołanie k. 14-15/

Na rozprawie z dnia 15 marca 2016 roku wnioskodawczyni poparła odwołanie, a pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie. Wnioskodawczyni wniosła o zaliczenie do ogólnego stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 9 czerwca 1975 r. do 21 maja 1979 r. Stanowiska podtrzymano w toku procesu /stanowiska procesowe 00:00:44-00:01:27, 00:01:34-00:04:11 – płyta CD k. 24, 00:00:21-00:07:29 – płyta CD 29, 00:01:02-00:01:13, 00:34:52-00:35:00 – płyta CD k. 39/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

H. G., urodzona (...), z wnioskiem o przyznanie świadczenia przedemerytalnego wystąpiła po raz pierwszy w dniu 23 czerwca 2014 r. /wniosek k. 1-2 akt ZUS dotyczących wnioskodawczyni plik II/.

Decyzją z dnia 7 sierpnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił H. G. prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych wskazując, że na wymagany 35-letni okres pracy udokumentowała ona jedynie 30 lat i 15 dni,

w tym 24 lata, 4 miesiące i 3 dni okresów składkowych (nie uznano do stażu podnoszonego w odwołaniu okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych, bowiem przysługiwał po rozwiązaniu stosunku pracy) oraz 5 lat, 8 miesięcy i 12 dni okresów nieskładkowych (w tym okresy urlopu wychowawczego od 23 listopada 1981r. do 21 listopada 1984 r., od 4 maja 1987 r. do 28 lutego 1989 r.). ZUS wskazał też, że świadczenie emerytalne nie przysługuje wnioskodawczyni również w oparciu o przepisy art. 2 ust. 1 pkt 2 cytowanej ustawy bowiem na dzień rozwiązania stosunku pracy tj. 10 czerwca 2013 r. wnioskodawczyni, ur. w dniu (...) nie osiągnęła 55 roku życia. Podniósł, że do stażu pracy nie zaliczono wnioskodawczyni okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 9 czerwca 1975 r. do 21 maja 1979 r. bowiem wnioskodawczyni nie złożyła zaświadczenia potwierdzającego fakt istnienia gospodarstwa rolnego, jak również zaświadczenia z KRUS o opłacaniu przez rodziców składek na ubezpieczenie społeczne rolników od 1 lipca 1977 roku. Jednocześnie wskazał, że uwzględnienie wnioskodawczyni do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 9 czerwca 1975 r. do 30 czerwca 1979 r. nie będzie miało wpływu na udowodnienie przez wnioskodawczynię stażu pracy wynoszącego 35 lat. Wskazał też, że wnioskodawczyni nie przedłożyła oświadczenia stwierdzającego, że jest właścicielem względnie posiadaczem nieruchomości rolnej /decyzja k. 38 akt ZUS plik II/

Ponownie z wnioskiem o przyznanie świadczenia przedemerytalnego wnioskodawczyni wystąpiła w dniu 25 maja 2015 r. /wniosek - akta ZUS dotyczące wnioskodawczyni plik III/.

Rodzice wnioskodawczyni A. G. i M. B., a następnie matka wnioskodawczyni M. B. była na podstawie aktu własności ziemi z dnia 30 września 1974 r., gdy była już wdową, właścicielką gospodarstwa rolnego o pow. 4,29 ha i 73 m kw. składającego z działki rolnej i lasu o pow. 48 arów i 51 m. kw., położonego we wsi P., gmina B. w województwie (...). Powyższe gospodarstwo rolne (...) przekazała wnioskodawczyni na podstawie aktu notarialnego z dnia 8 września 1999 r. /akt notarialny k. 4-7 oraz w aktach ZUS dotyczących wnioskodawczyni plik III, zeznania wnioskodawczyni 00:18:39-00:34:52 – płyta CD k. 39/.

M. B. opłacała składki na ubezpieczenie społeczne w latach 1975-1984

/dowody uiszczenia wpłat, zaświadczenie Wójta Gminy B.- w kopercie k. 26/

M. B. pracowała w okresie od 25 stycznia 1961 r. do 29 stycznia 1966 r. w Przędzalni (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy jako pomoc zgrzeblaczki. W okresie od 12 maja 1969 r. do 26 marca 1977 r. była zatrudniona w Z.P.B. im. F. D. (...) w Ł. w tym samym wymiarze i charakterze. /k.2,4 akt ZUS zaświadczenie/.

Decyzją z dnia 17 maja 1977 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. przyznał M. B. rentę inwalidzką od 27 marca 1977 r. tj. od wyczerpania zasiłków chorobowych. We wniosku z dnia 10 marca 1977 r. o przyznanie renty inwalidzkiej matka wnioskodawczyni wskazała, że nie jest właścicielką, posiadaczem, użytkownikiem gospodarstwa rolnego. /wniosek, świadectwo pracy, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, decyzja k. 1-1 odw., 3, 4, 12- 13 odw. akt ZUS dotyczących M. B., zeznania wnioskodawczyni 00:18:39-00:34:52 – płyta CD k. 39/

Matka wnioskodawczyni M. B. pobierała rentę z ZUS do 31 grudnia 2005 r., kiedy to przyznano jej emeryturę z urzędu / niesporne, decyzje aktach ZUS dot. matki wnioskodawczyni/.

Zawiadomieniem z dnia 20 marca 1978 r. Urzędu Gminy w Korzennej poinformował matkę wnioskodawczyni o wysokości składki na Fundusz Emerytalny (...) za 1978 r. i za II półrocze 1977 r. /zawiadomienie - w kopercie k. 26/

Matka wnioskodawczyni nie płaciła składek na ubezpieczenie ponieważ miała przyznaną rentę z ZUS. /zeznania wnioskodawczyni 00:18:39-00:34:52 – płyta CD k. 39/

Po przepisaniu na wnioskodawczynię gospodarstwa rolnego w 1999 r. wnioskodawczyni nie opłacała składek na ubezpieczenie społeczne w KRUS. W tym okresie wnioskodawczyni zdecydowała się na opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne w ZUS. /zeznania wnioskodawczyni 00:18:39-00:34:52 – płyta CD k. 39, 00:18:39-00:34:52 – płyta CD k. 39 w zw. z 00:18:29-00:27:46 – płyta CD k. 24/

Po ukończeniu nauki w szkole podstawowej w 1968 r. wnioskodawczynie mieszkała w gospodarstwie rolnym rodziców wraz z rodzicami i starszym rodzeństwem - dwojgiem braci E. i J. i siostrą B., pozostając na utrzymaniu rodziców. Była najmłodsza z rodzeństwa. Brat E. o 6 lat, siostra B. o 6 lat i brat J. o 2 lata byli starsi od wnioskodawczynie. Rodzice wnioskodawczynie byli rolnikami, matka wnioskodawczynie dodatkowo pracowała w fabryce w Ł., ojciec wnioskodawczynie nie pracował zawodowo. Rodzeństwo oprócz brata E. nie pracowało zawodowo. /zeznania świadka H. P. 00:08:54-00:19:19 - płyta CD k. 29, zeznania świadka B. W. 00:03:25-00:15:11 - płyta CD k. 39, zeznania wnioskodawczynie 00:18:39-00:34:52 - płyta CD k. 39/

Ojciec wnioskodawczynie nadużywał alkoholu i z tego względu pracował w gospodarstwie rolnym w mniejszym wymiarze niż inni /zeznania wnioskodawczynie 00:18:39-00:34:52 - płyta CD k. 39/

W gospodarstwie były krowy, owce, świnie. Uprawiano zboże, ziemniaki - tych około 75 %, i warzywa, truskawki - około 25 % /zeznania świadka H. P. 00:08:54-00:19:19 - płyta CD k. 29, zeznania świadka B. W. 00:03:25-00:15:11 - płyta CD k. 39, zeznania wnioskodawczynie 00:18:39-00:34:52 - płyta CD k. 39 w zw. z 00:18:29-00:27:46 - płyta CD k. 24/

W gospodarstwie pracowali oprócz wnioskodawczynie pracowali także jej rodzice (matka po pracy) i starsze rodzeństwo. Wnioskodawczynie i jej rodzeństwo pomagali rodzicom w pracy w gospodarstwie, podejmowali się też prac dorywczych aby odciążyć rodziców, siostra rwała truskawki a jesienią pracowała w szklarni. W gospodarstwie rolnym przy żniwach pomagali również sąsiedzi w ramach wzajemnej pomocy /zeznania świadka H. P. 00:08:54-00:19:19 - płyta CD k. 29, zeznania świadka B. W. 00:03:25-00:15:11 - płyta CD k. 39, zeznania wnioskodawczynie 00:18:39-00:34:52 - płyta CD k. 39/

Wnioskodawczynie pracowała przy uprawie roślin, hodowli zwierząt (po kilka świń, krów i owiec). Wnioskodawczynie pielęła buraki i kukurydzę, siała i pielęła warzywa, zbierała ziemniaki, wyprowadzała na pole i poila bydło, ścielęła zwierzętom. Pomagała przy żniwach, sianokosach, stawiała mendle. Wiosną było przygotowanie do siania zboża. Trzeba było sprawdzać czy worki nie są dziurawe po czym wsypać do nich zboże. Przygotowywała ziemniaki do sadzenia, kroić je. Jednego roku sadziło się 2 hektary ziemniaków, drugiego mniej. Latem było dużo pracy przy pielęniu ziemniaków, buraków i kukurydzy. Latem zajmowała się też praniem, cerowaniem, naprawianiem tkanin. Latem była też praca przy malowaniu, remontowaniu mieszkania, łatania dachu. Jesienią był zbiór ziemniaków i warzyw co zajmowało 3 dni po 8 godzin. Zimą pomagała przy obrzędku zwierząt, trzy razy dziennie trzeba było je nakarmić. Zimą przebiegała też ziemniaki, buraki, zamiatała podwórko wokół domu, odśnieżała próg, chodziła po polach i robiła rynienki by nie stała woda i żeby nie było w niej zboża. Chodziła do lasu po drzewo, który ścinał jeden z braci. /zeznania świadka H. P. 00:08:54-00:19:19 - płyta CD k. 29, zeznania świadka B. W. 00:03:25-00:15:11, 00:15:11 - 00:18:20 - płyta CD k. 39

Nakarmienie i napojenie zwierząt zajmowało około 2 godzin. Wymagało nabrania wody ze studni, przygotowania karmy w postaci ziemniaków, buraków i siana. Pracowała codziennie powyżej 4 godzin. /zeznania świadka B. W. 00:15:11 - 00:18:20 - płyta CD k. 39/

W latach 70-tych wnioskodawczynie pracowała w wylęgarni drobiu przy jajkach. Przed podjęciem pracy w zakładzie (...) w 1979 r. pracowała w prywatnych zakładach. /zeznania wnioskodawczynie 00:18:39-00:34:52 - płyta CD k. 39/

W dniu 1 grudnia 2012 r. wnioskodawczynie została zatrudniona w (...) Sp. z o.o. w Ł. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku pomocy w kuchni. Stosunek pracy wygasł w dniu 10 czerwca 2013 r. w wyniku rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem przez zakład pracy na podstawie art. 30 par. 1 pkt 2 kp (likwidacja stanowiska pracy) /bezsporne, świadectwo pracy k. 18-19 akt ZUS dotyczących wnioskodawczynie plik II/

Wnioskodawczynie była zarejestrowana w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna od 11 grudnia 2013 r. do 20 listopada 2014 r. W okresie od 19 grudnia 2013 r. do 20 listopada 2014 r. pobierała zasiłek dla bezrobotnych. /decyzja k. 11, zaświadczenie z dnia 11.05.2015 r. w aktach ZUS dotyczących wnioskodawczynie plik III /

Od 23 grudnia 2014 r. wnioskodawczyni była zarejestrowana w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna. W okresie od 23 grudnia 2014 r. do 19 stycznia 2015 r. pobierała zasiłek dla bezrobotnych. /zaświadczenie k. 10, decyzja k. 12, zaświadczenie z dnia 11.05.2015 r. w aktach ZUS dotyczących wnioskodawczyni plik III /

Wnioskodawczyni urodziła 3 dzieci: A. M. ur. (...), K. G. ur. (...) i G. G. ur. (...) / niesporne, akty urodzenia akta ZUS/.

Organ rentowy uznał wnioskodawczyni za udokumentowany staż ubezpieczeniowy w wymiarze 30 lat i 15 dni, w tym 24 lata, 4 miesiące i 3 dni okresów składkowych nie uznano do stażu podnoszonego w odwołaniu okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych, bowiem przysługiwał po rozwiązaniu stosunku pracy) oraz 5 lat, 8 miesięcy i 12 dni okresów nieskładkowych (w tym okresy urlopu wychowawczego od 23 listopada 1981r. do 21 listopada 1984 r., od 4 maja 1987 r. do 28 lutego 1989 r. /wykaz okresów zatrudnienia k. 37 akt ZUS dotyczących wnioskodawczyni plik II, świadectwo pracy k. 9, 12 akt ZUS dotyczących wnioskodawczyni plik II, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 11-11 odw. akt ZUS dotyczących wnioskodawczyni plik I/

Wnioskodawczyni była zatrudniona: od 22 maja 1979 r. do 21 listopada 1984 r. w Fabryce (...) Ł., przy czym na urlopie wychowawczym przebywała od 23 listopada 1981 r. do 21 listopada 1984 r.,

- od 26 lutego 1985 r. do 28 kwietnia 1986 r. wykonując pracę nakładczą w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w Ł. z wynagrodzeniem 3.500 zł, przy czym w marcu 1985 r. i w marcu 1986 r. nie osiągnęła 50% najniższego jgu,

- od 13 maja 1986 r. do 31 grudnia 1986 r. w ZOZ Ł.,

- od 1 marca 1989 r. do 30 września 1998 r. w Elektrociepłowni SA,

- od 1 października 1998 r. do 29 lutego 2008 r. w PHU (...) sp z o.o,

- od 1 kwietnia 2008 r. do 31 maja 2008 r. w (...) SA,

- od 1 września 2008 r. do 14 listopada 2008 r. w (...) SA,

- od 19 stycznia 2009 r. do 18 listopada 2009 r. w (...) SA,

- od 1 grudnia 2012 r. do 10 czerwca 2013 r. w (...) Sp. z o.o. w Ł..

Ponadto ZUS zaliczył wnioskodawczyni okres od 13 maja 1986 r. do 3 maja 1987 r. jako okres składkowy, natomiast od 4 maja 1987 r. do 28 lutego 1989 r. jako okres nieskładkowy /świadectwa pracy k.9-20,40, wyliczenie k.37 akt ZUS/.

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, oraz na podstawie przesłuchania wnioskodawczyni korespondującego z zeznaniami świadków H. P. i B. W.. Zeznania te Sąd ocenił jako wiarygodne, gdyż są konsekwentne, spójne ze sobą oraz pozostałym materiałem znajdującym się w aktach sprawy. Wprawdzie świadek H. P. zeznała, że wnioskodawczyni świadczyła pracę w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze 2-3 godzin dziennie jednak analiza całego materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że wymiar pracy w gospodarstwie rolnym rodziców przekraczał 4 godziny dziennie. Dlatego też Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań wnioskodawczyni i świadka B. W. w zakresie wymiaru czasu pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

W myśl art. 2 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 170 z późn. zm.), prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która:

1) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta oraz 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

2) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zwanej dalej "ustawą o promocji zatrudnienia", w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, lub

3) do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zwanej dalej "ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych", i za ten okres opłaciła składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta i 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

4) zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, pobieranej nieprzerwanie przez okres co najmniej 5 lat, i do dnia, w którym ustało prawo do renty, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

5) do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn, lub

6) do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

Świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;

2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;

3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych (ust.3).

W myśl art.2 ust.2 za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust.1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2016 r. poz. 887 z późn. zm.).

Osoba ubiegająca się o świadczenie przedemerytalne musi spełniać łącznie przesłanki wymienione w art. 2 ust. 1 i wymienione w ust. 3 art. 2.

Na podstawie art. 5 ust. 1 cytowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, następujące okresy:

- 1)składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2)nieskładkowe, o których mowa w art. 7.

Z mocy art.10 ust.1 przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również traktując je, z zastrzeżeniem art.56, jak okresy składkowe:

- 1)okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
- 2)przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
- 3)przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,

jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Stosownie zaś do treści art.11 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jeżeli okresy, o których mowa w art. 6, 7 i 10, zbiegają się w czasie, przy ustalaniu prawa do świadczeń określonych w ustawie uwzględnia się okres korzystniejszy.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 674 z późn. zm.), ilekroć w ustawie jest mowa o przyczynach dotyczących zakładu pracy - oznacza to:

- a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,
- b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,
- c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy,
- d) rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 11 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika.

Powyższe rozróżnienie jest niezbędne, gdyż ustawa o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników z dnia 13 marca 2003 r., dotyczy jedynie pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników. A zatem ustawodawca chcąc odnieść przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, również do osób zwalnianych z tych przyczyn w mniejszych zakładach, wymienił jako podstawę prawną kodeks pracy.

Organ rentowy nie kwestionował przyczyny rozwiązania stosunku pracy, jednakże do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy /10 czerwca 2013 r./, wnioskodawczynie musiałaby ukończyć co najmniej 55 lat – ukończyła zaś 54 lata / 9 czerwca 2013-54 lata, zatem mimo spełniania innych warunków ten przepis nie wchodzi w grę.

Sąd rozważał zatem możliwość zastosowania w sprawie niniejszej przepisu art. 2 ust 1 pkt 5 tej ustawy. Bezspornym jest, że wnioskodawczynie spełniła pozostałe warunki wymienione w art.2 ust.3, jak i warunek w postaci zatrudnienia w wymiarze co najmniej 6 miesięcy u ostatniego pracodawcy. Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do tego, czy wnioskodawczynie posiada wymagany do przyznania świadczenia przedemerytalnego staż ubezpieczeniowy w wymiarze 35 lat. Organ rentowy uznał wnioskodawczynie za udokumentowany staż ubezpieczeniowy w wymiarze 30 lat i 15 dni, zatem do ustawowego minimum brakowało jej 4 lata 11 miesięcy i 15 dni.

W będącym przedmiotem rozpoznania odwołaniu od spornej decyzji H. G. domagała się, po pierwsze, uwzględnienia w stażu ubezpieczeniowym okresu pracy w gospodarstwie rolnym należącym do jej rodziców a następnie matki od dnia 9 czerwca 1975 r., to jest od daty ukończenia przez niego 16-tego roku życia, do dnia do 21 maja 1979 r. i od dnia 8 września 1999 r. do dnia 26 marca 2012 r. W stażu ubezpieczeniowym organ rentowy nie uwzględnił bowiem żadnego okresu pracy wnioskodawczynie w gospodarstwie rolnym podnosząc, że uwzględnienie wnioskodawczynie do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 9 czerwca 1975 r. do 30 czerwca 1977 r. nie będzie miało wpływu na udowodnienie przez wnioskodawczynię stażu pracy wynoszącego 35 lat.

W pierwszej kolejności wskazania wymaga, że regulacja art.10 ust.1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wprost nie stawia żadnych wymagań jakie należy spełniać w zakresie warunków pracy w gospodarstwie rolnym przypadającym po ukończeniu 16 roku życia. W judykaturze wykształcił się pogląd, iż o uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych okresów pracy w gospodarstwie rolnym przed objęcia rolników obowiązkiem opłacania składki na rolnicze ubezpieczenie społeczne domowników (tj. przed dniem 1 stycznia 1983 roku.) przesądza wystąpienie dwóch okoliczności, to jest wykonywanie czynności rolniczych powinno odbywać się zgodnie z warunkami określonymi w definicji legalnej "domownika" z art.6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku oraz czynności te muszą być wykonywane w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy, tj. minimum 4 godziny dziennie. Jako domownika art. 6 pkt. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników definiuje osobę bliską rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie, oraz stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy. O stałości pracy domownika w gospodarstwie rolnym w rozumieniu art. 6 pkt. 2 decyduje zachowanie gotowości do świadczenia jej na rzecz gospodarstwa osoby bliskiej w wymiarze czasu stosownym do zakładanego przez rolnika prawidłowego jego funkcjonowania z uzupełnieniem, że wymiar tego czasu powinien sięgać co najmniej połowy pełnego wymiaru czasu pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2000 r., sygn. akt II UKN 155/00 - OSNP rok 2002, nr 16, poz. 394, z dnia 8 marca 2011 r. sygn. II UK 305/10, opubl. LEX nr 852557, /.

Z prawnego punktu widzenia w tym czasie domownik nie podlegał ubezpieczeniu rolniczemu (podobnie jak osoba prowadząca gospodarstwo rolne) w związku z brakiem regulacji prawnych. Pojawiły się one dopiero na podstawie ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz.U. Nr 32, poz. 140) i dotyczyły rolników. Ustawa ta nie objęła jednak domowników, w stosunku do których podleganie ubezpieczeniu rolniczemu wprowadziła dopiero ustawa z dnia 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 268).

Ustalenia Sądu dokonane w przedmiotowej sprawie, oparte na zeznaniach świadków H. P. i B. W. wykazały, że w okresie tym wnioskodawczynie była domownikiem w gospodarstwie rolnym rodziców i na niej, po ukończeniu szkoły podstawowej, wobec zaprzestania dalszej nauki, spoczął obowiązek pracy w gospodarstwie do czasu podjęcia pracy zarobkowej. Przesłuchani przez Sąd świadkowie H. P. i B. W. potwierdziły zarówno fakt istnienia gospodarstwa rolnego jak i pracy wykonanej w tym gospodarstwie przez wnioskodawczynię. Na podstawie tychże zeznań Sąd ustalił,

że wnioskodawczyni pracowała w gospodarstwie rolnym przez co najmniej 4 godziny dziennie. Do jej obowiązków należały m.in. prace przy uprawie roślin, hodowli zwierząt. Uczestniczyła też w wykonywaniu wszystkich sezonowych prac w gospodarstwie - pomagał przy siewie, żniwach, pasła krowy. Jednakże okres od dnia 9 czerwca 1975 r. do dnia 21 maja 1979 r., to 3 lata 11 miesięcy i 13 dni. Nawet gdyby uznać cały ten okres, to i tak nie przekroczy on ustawowego minimum 35 lat.

Nie można także zaliczyć wnioskodawczyni do ogólnego stażu okresu pracy w gospodarstwie od dnia 8 września 1999 r. do dnia 26 marca 2012 r., albowiem nie były przez nią w tym czasie opłacane składki na ubezpieczenie społeczne rolników, co nie dziwi, zważywszy, iż w tym czasie pozostawała w zatrudnieniu, zatem podlegała pracowniczemu ubezpieczeniu.

Pozostaje jeszcze kwestia urlopów wychowawczych, co podnosiła skarżąca. Jednakże analiza jej dokumentacji wskazuje, że wnioskodawczyni urodziła 3 dzieci: A. M. ur. (...), K. G. ur. (...) i G. G. ur. (...)

Wnioskodawczyni była zatrudniona od 22 maja 1979 r. do 21 listopada 1984 r. w Fabryce (...) Ł., przy czym na urlopie wychowawczym z uwagi na urodzenie córki A. M. w dniu 10 sierpnia 1981 r. - przebywała od 23 listopada 1981 r. do 21 listopada 1984 r. / 3 lata/, na co wskazuje jej dokumentacja zawarta w aktach ZUS w postaci świadectwa zatrudnienia / druk Rp-7 akt kapitałowych ZUS, k.9,40/.

Od dnia 26 lutego 1985 r. do 28 kwietnia 1986 r. wnioskodawczyni wykonywała pracę nakładczą w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w Ł., zatem okres od urodzenia syna K. w dniu 26 lipca 1985 r. do dnia do 28 kwietnia 1986 r. został jej zaliczony. Następnie podjęła zatrudnienie od 13 maja 1986 r. do 31 grudnia 1986 r. w ZOZ Ł. / k.37 akt ZUS/. Wnioskodawczyni nie wykazała zgodnie z art.6 kc, aby w tym czasie przebywała na urlopie wychowawczym.

ZUS zaliczył wnioskodawczyni okres od 13 maja 1986 r. / początek zatrudnienia w ZOZ/ do 3 maja 1987 r. jako okres składkowy, natomiast od 4 maja 1987 r. do 28 lutego 1989 r. jako okres nieskładkowy /świadectwa pracy k.9-20,40, wyczerpanie k.37 akt ZUS/. Biorąc zatem pod uwagę datę urodzenia syna G.- 29 grudnia 1986 r. i okoliczność, że wnioskodawczyni podjęła zatrudnienie od 1 marca 1989 r. do 30 września 1998 r. w Elektrociepłowni SA także i ten okres został rozliczony. W ocenie Sądu organ rentowy policzył wnioskodawczyni maksimum okresu przebywania na urlopie wychowawczym z uwagi na art.7 pkt.5 ustawy emerytalnej.

W konsekwencji odwołanie jego jako niezasadne podlegało oddaleniu, o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc.